

Overzicht ingekomen zienswijzen gemeenten op de ontwerpbegroting 2025 GGD Brabant-Zuidoost

Gemeente	Zienswijze	Reactie GGD Bestuur op zienswijze
Asten	<p>De gemeenteraad besluit met betrekking tot de zienswijze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van de begroting 2025 Gemeenschappelijke Regeling Brabant-Zuidoost. 2. Geen inhoudelijke opmerkingen te maken dit echter wel onder voorbehoud dat de gehanteerde indexering van Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost niet hoger is dan de prijsindexering die de gemeente gaat ontvangen vanuit het Rijk. <p>Ravijnjaar</p> <p>De raad vraagt om haar actief op de hoogte te houden van verdere ontwikkelen en tevens oog te blijven houden voor de noodzaak om op de kosten te blijven letten vanwege de nog onzekere financiële tijd waar de gemeente Asten voor staat. Dit vanwege de onduidelijkheid rondom de overheidsfinanciën vanaf 2026.</p>	<p>Indexering: uiteraard houden wij u op de hoogte van de toekomstige ontwikkelingen in de indexering zoals die voor de GGD geldt. Zie ook antwoord bij Eindhoven (indexering).</p> <p>Zoals u weet zijn er tussen de 4 grote GR'en en de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt over het toepassen van indexering. Indexering van de bijdrage in het gemeentefonds vanuit het Rijk maakt daar geen deel van uit.</p> <p>Ravijnjaar: zie antwoord bij Eersel.</p>
Bergeijk		
Best	<p>In de begroting van de GGD wordt op basis van afspraken met de 4 Gemeenschappelijke regelingen geïndexeerd. De indexering is gebaseerd op de Macro Economische Verkenningen 2024. Dit indexcijfer is vastgesteld in september 2023.</p> <p>Op basis van de afspraken is in de begroting 2025 rekening gehouden met een stijging in 2025 van 6,7% voor lonen en van 3,5% voor prijzen.</p> <p>De indexering die wordt toegepast, werkt structureel door in de inwonerbijdragen die gemeenten moeten doen ten gunste van de GGD.</p> <p>Er wordt geen verantwoording afgelegd over de werkelijke loon- en prijsindex ontwikkeling ten opzichte van de geraamde loon- en prijsindex.</p> <p>Dat is jammer, want een verantwoording op dit onderdeel zorgt voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. meer inzicht in de besteding van gemeenschapsgeld; 2. verleggen van focus op de werkelijk benodigde middelen in plaats van vroegtijdig geraamde middelen; 3. een betere duiding van tekorten en overschotten bij de GGD; 	<p>Indexering: zie antwoord bij Eindhoven.</p>

	<p>4. een beter begrip tussen partijen bij aanpassingen van inwonerbijdragen.</p> <p><i>Advies over het omgaan met indexering</i></p> <p>Best verzoekt om verantwoording over de indexering af te leggen via de jaarrekening over de werkelijke indexering ten opzichte van de geraamde indexering.</p>	
Bladel	<p>De gemeenteraad van Bladel verzoekt de GGD Brabant-Zuidoost om er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk kunnen komen te staan door de 'ravijnjaren' vanaf 2026. Wij verzoeken u daar alvast op in te spelen en de wijze waarop u dit doet specifiek te verwerken in de Programmabegroting 2025. Daarnaast spreekt de gemeenteraad haar zorg uit over de afhankelijkheid van secundaire werkzaamheden zoals de medische arrestantenzorg, waardoor bij het wegvallen ervan bepaalde kosten ten laste komen van gemeenten. De gemeenteraad vraagt de GGD Brabant-Zuidoost te onderzoeken hoe zij minder afhankelijk kan worden van secundaire werkzaamheden zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de primaire taken en een te hoge stijging van de gemeentelijke bijdragen.</p>	<p>Ravijnjaren: zie antwoord bij Eersel.</p> <p>Medische arrestantenzorg: zie antwoord bij Cranendonck.</p> <p>Afhankelijkheid van secundaire werkzaamheden: de GGD heeft een omvangrijk en gevarieerd pakket aan contracttaken. Dit takenpakket voeren wij uit in opdracht van onze gemeenten (bijv. Toezicht op kinderopvang) en van derden (zoals zorgverzekeraars, politie en COA). We zien de contracttaken van de GGD overigens niet als secundaire taken omdat zij een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid van onze inwoners. Bovendien liggen de contracttaken in het verlengde van onze wettelijke taken. Het wegvallen van contracttaken kan een risico vormen voor zowel de GGD als onze gemeenten. We hebben dit opgenomen in een risico analyse (zie betreffende paragraaf in de begroting). De opgebouwde algemene reserve bij de GGD is mede bedoeld om deze risico's op te vangen. In de GR is bepaald dat wanneer bij opzegging van de uitvoering van</p>

		<p>gezamenlijke taken of van langdurige contracttaken met een substantiële omvang, de betrokken gemeente aan de GGD Brabant-Zuidoost het daaruit voortvloeiende financiële nadeel vergoedt, zoals het Algemeen Bestuur dit situationeel vaststelt. De financiële gevolgen van beëindiging van een contracttaak door een derde, kan meestal niet op die derde verhaald worden.</p>
Cranendonck	<p>Vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) speelt de GGD een belangrijke spilfunctie voor ons als gemeente als het gaat om het ondersteunen van het opzetten van een regionale preventie infrastructuur en kennisinfrastructuur. Ook bij de regionale ontwikkeling van lokale implementatie van de ketenaanpakken zien wij de ondersteunende rol van de GGD als een must. Doel voor ons is om een structurele invulling te geven aan de samenwerking zodat we onze gezamenlijke gezondheidsdoelen op die manier kunnen behalen.</p> <p>Door een tekort aan forensisch artsen waar ook de GGD BZO mee te kampen heeft, werkt ze nauw samen met de GGD Hart voor Brabant. In de praktijk is er sprake van 1 gezamenlijk forensisch team waarvoor de centrumfunctie bij de GGD BZO belegd is. De politie is in het najaar van 2023 gestart met de aanbesteding van de medische arrestantenzorg. Mocht dit werk niet gegund worden aan de GGD BZO, dan verliest de GGD BZO een groot deel van haar inkomsten. Ze gaat er nu vanuit dat de opdracht gegund wordt. De gemeente Cranendonck wenst op de hoogte te worden gehouden van dit proces en de uitkomsten hiervan omdat het mogelijk flinke financiële gevolgen kan hebben wanneer niet gegund wordt.</p>	<p>IZA & GALA: wij zijn blij met deze steun in onze rug. Ook wij zien een spilfunctie van de GGD bij het opzetten van een regionale preventie infrastructuur, een kennisinfrastructuur en het ontwikkelen en implementeren van de verschillende ketenaanpakken. Daarnaast zien wij ook een rol weggelegd voor de GGD bij het monitoren van effecten van bovenstaande programma's/initiatieven, deelname aan programma- en projectmanagement en de juiste ambulancezorg als onderdeel van de acute zorgketen (thema binnen IZA).</p> <p>Medische arrestantenzorg: wij houden u op de hoogte van het aanbestedingsproces medische arrestantenzorg door de politie. De politie heeft haar besluitvorming m.b.t. deze aanbesteding uitgesteld tot 1 augustus 2024. Mocht deze</p>

		opdracht niet aan de GGD gegund worden dan brengen we de financiële gevolgen in beeld.
Deurne	De raad heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de ontwerp programmabegroting 2025.	
Eersel	<p>De gemeente Eersel staat voor grote financiële uitdagingen, net als veel andere gemeenten. Ook voor de gemeente Eersel geldt 2026 als 'het ravijnjaar'. Op 1 maart 2024 heeft de VNG een begrotingsadvies uitgebracht. Wij vragen de GGD-Brabant-Zuidoost dit advies ook in ogenschouw te nemen. Dat betekent in het kort:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bereid ombuigingen voor indien de korting van € 3 miljard vanaf 2026 niet wordt teruggedraaid of verzacht. Breng deze zo goed mogelijk in kaart, maar zet ze nog niet in gang. - Presenteer deze gevolgen financieel én inhoudelijk zo scherp mogelijk. • Betrek daarbij het advies van de Taskforce Taken en Middelen, die aangeven vooral te focussen op taken in medebewind. • Beschrijf in ieder geval de vijf meest significante ombuigingsmaatregelen, hun consequenties en het taakveld dat daarmee geraakt wordt. <p>We verwachten dat onze verbonden partijen, net als de gemeente Eersel, dit advies opvolgen. Dat de GGD hiermee haar budgetten kritisch beoordeelt en waar nodig in de toekomst gaat bezuinigen om bij te dragen aan het sluitend maken van de begrotingen van de diverse gemeenten.</p>	<p>Ravijnjaar/ombuigingen en bezuinigingen: de GGD begrijpt dat het naderende 'ravijnjaar' 2026 gevolgen voor de GGD met zich mee kan gaan brengen. De GGD wil in aanloop naar de Kadernota 2026 en de Programmabegroting 2026 zich hierop gaan voorbereiden door de taken en verantwoordelijkheden door te lichten om vervolgens mogelijkheden en scenario's voor ombuigingen te bepalen. Daarbij willen we naast de inhoudelijke ook de financiële gevolgen van deze ombuigingen in beeld gaan brengen.. We verkennen hiermee breed de mogelijke ombuigingen: van veranderingen in de dienstverlening, in de bedrijfsvoering tot verdergaande samenwerking met andere organisaties (o.a. met andere GGD'en). De GGD gaat hierbij kritisch kijken naar haar kerntaken en contracttaken . Hierbij dienen we ook de gevolgen van de schaa sprong in de regio en overige ontwikkelingen zoals die op het gebied van IZA/GALA mee te nemen. Uitgangspunt bij dit alles blijft een sluitende begroting.</p> <p>Voor afstemming van de diverse hieruit voortkomende mogelijkheden en scenario's wordt einde van dit jaar een werkconferentie gehouden</p>

		<p>voor AB-leden en ambtenaren Publieke Gezondheid. De uitkomsten van dit voornamelijk op taak-inhoud gerichte proces en de vervolgens vast te stellen (financiële) gevolgen hiervan zullen voor zover mogelijk worden verwerkt in zowel de Kadernota 2026 die we eind december 2024 aan onze gemeenten willen aanbieden als in de ontwerp Programmabegroting 2026 die we in maart 2025 voor een zienswijze aan onze gemeenten willen aanbieden..</p> <p>Een belangrijk criterium dat we bij dit proces hanteren is dat we willen voorkomen dat ombuigingen leiden tot minder toegankelijke zorg voor de meest kwetsbare inwoners.</p>
Eindhoven	<p>U geeft aan dat er op dit moment een landelijk verkenning naar de positie van de Rijksregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg loopt. De uitkomst van deze verkenning wordt binnenkort verwacht. We ontvangen graag de resultaten van de verkenning, inclusief het voorstel van de GGD om de collectieve preventie en het outreachend werken gericht op groepen die we nu nog onvoldoende bereiken mogelijk te maken.</p>	<p>Seksuele gezondheid: Het bureau AEF heeft i.o.v. VWS deze verkenning uitgevoerd en heeft daarover in november 2023 gerapporteerd.</p> <p>De verantwoordelijke staatsecretaris heeft zijn reactie op deze verkenning in december met de Tweede Kamer gedeeld. De GGD bereidt plannen voor om collectieve preventie en outreachend werken voor kwetsbare groepen mogelijk te maken. Deze plannen worden het komend najaar in het GGD-bestuur besproken. De huidige ASG-regeling bevat geen middelen voor collectieve preventie en outreachend werken. Het is op dit moment onduidelijk of er vanuit het Rijk vanaf 2025</p>

De GGD heeft achterstanden opgelopen op de terreinen **informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement**. Vanaf 2023 heeft u middelen ontvangen om de informatieveiligheid, de informatiehuishouding en het risicomanagement op een adequaat niveau te brengen. Wij danken u voor de positieve resultaten die u heeft gerealiseerd. Toch dienen er nog stappen gezet te worden om op het gewenste niveau te komen. Zo ook met betrekking tot het niveau van het archiefbeheer, waarvoor een verbeterplan is vastgesteld. We worden graag geïnformeerd over de voortgang.

Eind 2023 is een landelijk onderzoek afgerond naar de herijking van de **formatienormering bij infectieziekte bestrijding** door GGD'en op basis waarvan er advies is uitgebracht. We gaan graag met in gesprek over de voorwaarden om aan de zeven wettelijke kerntaken van infectieziektebestrijding te kunnen voldoen.

In de Ontwerp Programmabegroting 2025 is een raming van de **algemene index** in 2025 voor loonkosten en materiele kosten van 5,9% verwerkt. Omdat het niet is uitgesloten dat de werkelijke index lager zal uitvallen (o.a. afhankelijk van de nog vast te stellen CAO- afspraken voor 2025) vinden wij het raadzaam om bij het definitief worden van deze CAO, de algemene index opnieuw te berekenen en bij een materieel verschil een begrotingswijziging aan de gemeenten aan te bieden. We gaan ervan uit dat bij het bepalen van de definitieve algemene index 2025 de financiële ambtenaren van de GR- gemeenten worden betrokken.

voldoende extra middelen komen om dit mogelijk te maken. De Minister heeft aangegeven dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de collectieve preventieve taken op het gebied seksuele gezondheid.

Informatieveiligheid, archiefbeheer en risicomanagement: wij houden u op de hoogte van de verbeterstappen die wij in 2024 zetten op de terreinen informatieveiligheid, informatiehuishouding (archiefbeheer) en risicomanagement.

Formatienormering infectieziektebestrijding: uiteraard zijn wij bereid met u in gesprek te gaan over de voorwaarden om te voldoen aan de 7 wettelijke taken m.b.t. infectieziektebestrijding. Wij verwachten extra Rijksmiddelen om hieraan gestalte te kunnen geven.

Indexering: zodra er meer bekend is over de CAO 2025 zullen wij met een begrotingswijziging 2025 komen indien de definitieve indexering substantieel afwijkt van geraamde indexering en deze met de financiële ambtenaren bespreken.

Tevens verzoeken wij u inzicht te geven in de oorzaak van het te grote **ziekteverzuim** en de te nemen maatregelen en de benodigde middelen om het ziekteverzuim terug te dringen, expliciet in de begroting 2025 GGD BZO en toekomstige begrotingen op te nemen. En blijvend en actief op het ziekteverzuim te sturen en hierover periodiek te rapporteren.

De **vaccinatiegraad onder kinderen** daalt, want steeds minder kinderen volgen het gehele Rijksvaccinatieprogramma. Er zijn recent meerdere niet-gevaccineerde kinderen besmet met mazelen en andere besmettelijke ziekten waartegen gevaccineerd kan worden. We vragen uw extra aandacht voor het nemen van specifieke maatregelen om de algemene vaccinatiegraad te verbeteren.

Ziekteverzuim: de GGD heeft onlangs haar aanpak van het ziekteverzuim geactualiseerd. Elementen van de aanpak zijn o.a. betrouwbare stuurinformatie voor het management, managers trainen in hun rol bij voorkomen van en begeleiden bij ziekteverzuim, het verzuimprotocol in lijn brengen met het verzuimbeleid en verzuimpreventie als vast onderdeel bij de gesprekken tussen management en medewerkers.

Directie en management sturen actief op (het voorkomen van) ziekteverzuim. Het streven is om elk half jaar het ziekteverzuim met 0,5 % terug te brengen zodat deze weer onder de 5 % komt. Via de periodieke bestuurlijke rapportages wordt het GGD-bestuur op de hoogte gehouden van het ziekteverzuim bij de GGD. Een analyse van het ziekteverzuim in 2023 is beschikbaar en kunnen we desgewenst met u delen (op te vragen bij de bestuurssecretaris).

Vaccinatiegraad onder kinderen: de vaccinatiegraad onder kinderen laat de laatste jaren een dalende trend zien. Dat is een landelijke trend. We zien dat in de voorjaarscampagne 2024 de deelname 1 tot 3 % is gestegen t.o.v. de voorjaarscampagne in 2023. Mogelijk dat de mazelenuitbraak in onze regio daar invloed op heeft gehad. De GGD maakt momenteel een plan met

		<p>specifieke maatregelen (gericht op specifieke doelgroepen en wijken) om de vaccinatiegraad te verhogen. Dat plan wordt, inclusief de financiële gevolgen, dit najaar voorgelegd aan het GGD-bestuur. In juli 2024 maakt het RIVM de actuele cijfers m.b.t. vaccinatiegraad bekend. De GGD zet die om in factsheets per gemeente en publiceert die op haar website (september).</p>
<p>Gemert-Bakel</p>	<p>Akkoord met de ontwerp programmabegroting 2025.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Covidbestrijding: U heeft de basisinfrastructuur voor Covidbestrijding doorgetrokken in de begroting 2025, echter is het nog onzeker of u hiervoor ook na 2024 financiering vanuit het rijk ontvangt. Wij gaan ervanuit dat u dit meeneemt in uw bedrijfsvoering en uw bedrijfsvoering tijdig aanpast indien u hier na 2024 geen financiering vanuit het rijk meer voor ontvangt. • Ravijnjaren: vanaf 2026 worden alle gemeenten zwaar gekort op het gemeentefonds, ook wel ravijnjaren genoemd. Recent is het Rijk in hun Voorjaarsnota gemeente financieel enigszins tegemoetgekomen, maar de korting blijft fors. Als het ravijn niet gedicht wordt dan zijn ombuigingen op een gegeven moment noodzakelijk. De gemeente staat dan voor financieel lastige keuzes, die links- of rechtsom de inwoners zullen raken. Gemeenschappelijke regelingen vormen een substantieel deel van onze begroting. Wij willen van deze zienswijze gebruik maken om aan te kondigen dat in het geval van ombuigingen wij een evenredige bijdrage van gemeenschappelijke regelingen daarin zullen vragen. • Systematiek van indexeren: u heeft niet enkel de begroting structureel geïndexeerd voor het jaar 2025 maar ook voor de jaren 2026 tot en met 2028. Dit wordt ramen tegen lopende prijzen genoemd. Daarin vormt u een minderheid. Andere gemeenschappelijke regelingen indexeren enkel 2025 structureel, de systematiek van constante prijzen. Wij willen u vragen in de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 enkel het jaar 2025 structureel te indexeren. Hiermee sluit u aan op de systematiek in onze begroting en de systematiek van de andere gemeenschappelijke regelingen. Door uw manier van 	<p>Covidbestrijding: we gaan ervan uit dat het vaccineren van risicogroepen tegen Covid-19 de komende jaren jaarlijks zal terugkeren en het Rijk deze kosten zal blijven dekken. In 2024 ontvangen we financiering hiervoor. De hoogte ervan is momenteel een onderwerp van overleg tussen GGD GHOR Nederland en VWS. We verwachten dat het voor onze GGD kostendekkend zal zijn in 2024.</p> <p>Ravijnjaren: zie antwoord bij Eersel.</p> <p>Systematiek van indexeren: de berekeningen in de meerjarenbegroting van de gemeentelijke bijdragen met indexering is slechts indicatief en heeft geen enkele besluitvormende betekenis. Het staat elke gemeente vervolgens vrij om in haar eigen meerjarenbegroting andere uitgangspunten te hanteren. De methode van lopende prijzen wordt in de GGD-begroting als sinds jaar en dag gehanteerd.</p>

	<p>begroten wordt onze eigen meerjarenbegroting 2026-2028 voor die jaren namelijk onterecht te veel belast. Dat is onwenselijk, helemaal met het oog op de ravijnjaren.</p>	
<p>Geldrop-Mierlo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale ontwikkelingen. Het is goed om te lezen dat de GGD haar meerjarenbeleid koppelt aan de ontwikkelingen rondom het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Daarin moedigen wij de GGD aan om haar rol als belangrijke ketenpartner op het gebied van preventie en gezondheidszorg te pakken en daarin als brug te fungeren tussen de landelijke en regionale partijen enerzijds, en de individuele gemeenten anderzijds. Juist ook door mee te bewegen in deze ontwikkelingen, kan de GGD zorgen voor een wendbaardere organisatie ten aanzien van bijvoorbeeld de verwachte schaa sprong in de Brainportregio en de mogelijke toekomstige (crisis)noodopvang van asielzoekers. • Arbeidsmarktkrapte. Wij onderschrijven de uitdagingen in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) ten aanzien van arbeidsmarktkrapte, toegenomen problematiek en complexiteit, instroom van expats en lange wachtlijsten. Het is begrijpelijk dat gezocht wordt naar slimme keuzes om de dienstverlening te kunnen garanderen, zoals online dienstverlening. Tegelijkertijd verzoeken wij u wel aandacht te (blijven) houden voor de menselijke maat. Daarbij roepen wij u ook op om in de dienstverlening rekening te houden met de grote instroom van expats die nog verwacht wordt als gevolg van de schaa sprong in de Brainportregio. • Infectieziekte bestrijding en pandemische paraatheid. Met de Covid-19 pandemie nog vers in het geheugen, is het goed om te lezen dat de GGD inzet op het versterken van de pandemische paraatheid en de capaciteit bij Infectieziekte bestrijding (IZB). Uit het rapport van adviesbureau Berenschot komt echter naar voren dat de huidige formatienorm (9,3 fte) ontoereikend is en er naar een formatie van 30 fte gegroeid zou moeten worden om slechts de zeven wettelijke kerntaken goed uit te kunnen voeren. Dat is nog exclusief formatie voor pandemische paraatheid. Dat vinden wij een zorgelijk bericht, en dit roept bij ons de vraag op of de GGD dan wel voldoende is toegerust om operationeel te kunnen handelen bij het uitbreken van een nieuwe pandemie. Ook de financiering is een punt van zorg. Het is onduidelijk waar de financiële dekking voor formatie-uitbreiding voor het uitvoeren van de zeven wettelijke kerntaken vandaan moet komen. Daarnaast wordt de aannahme gedaan dat de SPUK-middelen vanuit het Rijk ook in 	<p>Regionale ontwikkelingen (IZA & GALA): wij danken u voor uw aanmoediging als belangrijke ketenpartner en regionale bruggenbouwer op het gebied van preventie en gezondheidszorg. De schaa sprong in de regio zal gevolgen hebben voor de gezondheidszorg in onze regio. In het kader van IZA wordt dit thema opgepakt.</p> <p>Arbeidsmarktkrapte & schaa sprong: ook de GGD heeft te maken met de gevolgen van de arbeidsmarktkrapte in onze regio. Niet alleen bij JGZ maar ook bij andere GGD-onderdelen. De schaa sprong in onze regio speelt daarbij ook een rol. Uiteraard zullen wij bruikbare innovaties (zoals online werken en AI) implementeren in onze dienstverlening. De instroom van expats in onze regio merken wij al enige jaren in onze dienstverlening en de verwachting is dat het aantal expats nog verder zal toenemen. Wij bereiden ons hierop voor.</p> <p>Versterking IZB en Pandemische Paraatheid: wij verwachten vanuit het Rijk (via een SPUK) structurele extra middelen hiervoor en hebben implementatieplannen klaarliggen.</p>

	<p>2025 gecontinueerd worden, ogenschijnlijk zonder dat daarvoor garanties zijn. We zijn benieuwd met welke financiële risico's de GGD rekening houdt en hoe zij ervoor gaat zorgen om de pandemische paraatheid en de IZB weer op peil te krijgen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatieveiligheid en archiefbeheer. Afgelopen jaar heeft de gemeente extra middelen beschikbaar gesteld om te voldoen aan de hogere eisen die aan informatieveiligheid worden gesteld. Het verbaast ons dan ook enigszins om te lezen dat de provincie desondanks het archiefbeheer van de GGD als onvoldoende heeft gekwalificeerd. Het plan waarmee dit moet worden verbeterd, wordt in de komende jaren uitgevoerd. We gaan ervan uit dat dit zo snel mogelijk doorgevoerd zal worden, zodat de kwaliteit van de informatieveiligheid van onze inwoners gewaarborgd wordt. • Medische arrestantenzorg. In de ontwerpbegroting is de aanname gedaan dat de aanbesteding van de medische arrestantenzorg aan de GGD wordt gegund. We gaan ervan uit dat de GGD financiële scenario's heeft gemaakt voor de situatie waarin zij het werk niet gegund krijgt om op die manier goed voorbereid te zijn op de gevolgen die dit met zich meebrengt. De gevolgen ten aanzien van het verlies aan inkomsten en het opvangen van de kosten zijn namelijk erg groot en zouden directe invloed kunnen hebben op onze gemeentelijke bijdrage. • Financiële kaders gemeente. Wij hechten er aan u op voorhand te laten weten dat het bij begrotingswijziging toekennen van extra budget voor 2025 voor de gemeente -gezien de slechte financiële vooruitzichten voor de gemeente- niet acceptabel is. Mocht er daarna desondanks nog sprake zijn van een voorgenomen begrotingswijziging, dan zal onze raad de daarvoor aangeleverde onderbouwing in de op te starten zienswijze procedure -met inachtneming van de op dat moment bekende financiële situatie en uitgangspunten voor de gemeente Geldrop-Mierlo- in behandeling nemen. Gemeenten moeten de komende jaren de tering naar de nering zetten. We verwachten van Gemeenschappelijke Regelingen dat zij datzelfde doen. 	<p>Informatieveiligheid en archiefbeheer: hoewel wij stappen gezet hebben op het terrein van archiefbeheer zitten we nog niet op het gewenste niveau. We blijven hieraan werken. Een verbeterplan is beschikbaar en reeds gedeeltelijk gerealiseerd. Zie ook antwoord bij Eindhoven.</p> <p>Medische arrestantenzorg: zie antwoord bij Cranendonck.</p> <p>Financiële kaders: zie antwoord bij Eersel (ombuigingen en bezuinigingen).</p>
Heeze-Leende	<ul style="list-style-type: none"> • De GGD speelt als kernpartner een rol bij het ontwikkelen van een regionale preventie infrastructuur en kennisinfrastructuur op het terrein van de publieke gezondheid en bij de regionale ontwikkeling en lokale implementatie van de ketenaanpakken op het terrein van gezonde leefstijl en preventie. Doel voor ons is 	<p>Regionale preventie infrastructuur en ketenaanpakken: zie antwoord bij Cranendonck (IZA & GALA).</p>

	<p>om een structurele invulling te geven aan de samenwerking zodat we onze gezamenlijke gezondheidsdoelen op die manier kunnen behalen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door een tekort aan forensisch artsen waar ook de GGD BZO mee te kampen heeft, werkt ze nauw samen met de GGD Hart voor Brabant. In de praktijk is er sprake van 1 gezamenlijk forensisch team waarvoor de centrumfunctie bij de GGD BZO belegd is. De politie is in het najaar van 2023 gestart met de aanbesteding van de medische arrestantenzorg. Mocht dit werk niet gegund worden aan de GGD BZO, dan verliest de GGD BZO een groot deel van haar inkomsten. Ze gaat er nu vanuit dat de opdracht gegund wordt. De gemeente Heeze-Leende wenst op de hoogte te worden gehouden van dit proces en de uitkomsten hiervan omdat het mogelijk flinke financiële gevolgen kan hebben wanneer niet gegund wordt. • Voor de gemeente is het een hele opgave een reëel en structureel sluitende begroting voor de periode 2025 – 2028 op te stellen die voldoet aan het toetsingskader van onze toezichthouder. Dat komt mede door het alom bekende “ravijnjaar” 2026 door de korting van € 3 miljard op het gemeentefonds. De Taskforce Taken en Middelen adviseert ons, via de VNG, alle mogelijke scenario’s nu voor te bereiden voor het geval dat het ravijnjaar werkelijkheid wordt. Bij dat advies wordt nadrukkelijk het voorstel gedaan als eerste naar de besparingsmogelijkheden te kijken bij de zogenaamde medebewindstaken. Bij die taken horen ook de werkzaamheden van de GGD BZO. Wij verwachten ook van de GGD BZO dat zij zich voorbereidt op het scenario waarin besparingen nodig zijn. We adviseren daarbij om minstens drie significante besparingsmaatregelen uit te werken in die scenario’s en die toe te voegen aan de begroting 2025 – 2028. 	<p>Medische arrestantenzorg: zie antwoord bij Cranendonck.</p> <p>Ravijnjaar/ ombuigingen en bezuinigingen: zie antwoord bij Eersel.</p>
<p>Helmond</p>	<p>De gemeenteraad van Helmond heeft op 23 mei 2024 besloten om de ontwerp programmabegroting te voorzien van een positieve zienswijze. Daarbij geven wij u graag de volgende aandachtspunten mee.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitkomst verkenning Rijksregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg U geeft aan dat de uitkomsten van de landelijke verkenning naar de positie van de Rijksregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg binnenkort worden verwacht. Aanvullend op de resultaten ontvangen we graag het voorstel van de GGD om de collectieve preventie en outreached werken gericht op de groepen die we nu nog onvoldoende bereiken mogelijk te maken. 	<p>ASG-regeling: zie antwoord bij Eindhoven.</p> <p>Infoveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement: idem.</p> <p>Kerntaken IZB: idem.</p> <p>Indexering: idem.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement. Vanaf 2023 heeft de GGD middelen ontvangen om de informatieveiligheid, de informatiehuishouding en het risicomanagement op een adequaat niveau te brengen. Op deze onderwerpen zijn positieve resultaten behaald. Ondanks deze positieve resultaten zijn er nog stappen nodig om op het gewenste niveau te komen. Zo ook met betrekking tot het niveau van het archiefbeheer, waarvoor een verbeterplan is vastgesteld. We worden graag geïnformeerd over de voortgang. • Kerntaken infectieziektebestrijding. Eind 2023 is een landelijk onderzoek afgerond naar de herijking van de formatienormering bij infectieziekte bestrijding door GGD'en. Op basis daarvan werd een advies uitgebracht. We gaan graag met u in gesprek over de voorwaarden om aan de zeven wettelijke kerntaken van infectieziektebestrijding te kunnen voldoen. • Indexering loonkosten en materiële kosten. In de ontwerp programmabegroting 2025 is een raming van de algemene index in 2025 voor loonkosten en materiële kosten van 5,9% opgenomen. Omdat de hoogte van de werkelijke index afhankelijk is van o.a. de nog vast te stellen CAO-afspraken voor 2025, verzoeken wij om de algemene index opnieuw te berekenen bij het definitief worden van deze CAO. We gaan ervan uit dat bij het bepalen van de definitieve algemene index 2025 de financiële ambtenaren van de GR-gemeenten worden betrokken. <p>Met inachtneming van bovenstaande aandachtspunten stemt de gemeenteraad van Helmond in met de ontwerp programmabegroting 2025.</p>	
Laarbeek	<ul style="list-style-type: none"> • Indexering. Voor 2025 is een raming van de algemene index voor loon- en prijsontwikkeling van 5,9% opgenomen. Wij gaan ervanuit dat u dit tijdig evalueert en bijstelt waar nodig op basis van de werkelijke kostenontwikkeling. • Covid-19 bestrijding. U heeft de basisinfrastructuur voor Covidbestrijding doorgetrokken in de begroting 2025, echter is het nog onzeker of u hiervoor ook na 2024 financiering vanuit het rijk ontvangt. Wij gaan ervanuit dat u dit meeneemt in uw bedrijfsvoering en uw bedrijfsvoering tijdig aanpast indien u hier na 2024 geen financiering vanuit het rijk meer voor ontvangt. 	<p>Indexering: zie antwoord bij Eindhoven.</p> <p>Covid-19: zie antwoord bij Eindhoven (versterking IZB en Pandemische Paraatheid).</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Ravijnjaar 2026. Indien de voorspelde bezuinigingen door het Rijk in het gemeentefonds gaan plaats vinden (de zogenaamde ravijnjaren), dan kan de gemeente deze niet alleen opvangen. Doordat een deel van onze gemeentelijke taken bij verbonden partijen zijn ondergebracht betekent dit dat alle verbonden partijen zullen moeten meedelen in de bezuinigingen van het Rijk. De verbonden partijen worden dan ook dringend verzocht om in hun begrotingen rekening te houden met het vooruitzicht dat, vanaf 2026, zij geen stijgende kosten kunnen doorberekenen of zelfs moeten bezuinigen, omdat de gemeentelijke bijdrage naar beneden bijgesteld zal (moeten) worden. Alleen met dit voorbehoud kan er ingestemd worden met de meerjarenbegroting voor de jaren 2026 en verder.	Ravijnjaar 2026: zie antwoord bij Eersel (ombuiging en bezuiniging).
Nuenen	<p>De raad van Nuenen heeft de volgende zienswijze gestuurd naar de besturen van GGD, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en MRE:</p> <p>Het is inmiddels breed bekend dat gemeenten de komende jaren fors zullen inboeten op hun financiële uitgangspositie. In den lande spreekt men ook wel over het 'financieel ravijn' vanaf 2026, Dan wordt namelijk een bezuiniging van maar liefst € 3 miljard doorgevoerd in het gemeentefonds en ontvangen gemeenten fors minder geld. In de meicirculaire van het Rijk is vanaf 2026 de opschalingskorting (670 mln.) vervallen. Hiermee wordt het ravijnjaar iets gedempt, maar hiermee wordt het niet opgelost. Het tekort zal nog steeds meer dan 2 miljard bedragen.</p> <p>Inmiddels is er een hoofdlijnenakkoord gepresenteerd door de vier partijen die samen het kabinet zullen gaan vormen. Dit hoofdlijnenakkoord voorziet niet in extra middelen voor gemeenten. Kortom: nog altijd grote financiële onzekerheid voor gemeenten.</p> <p>Dit betekent dat gemeenten kritisch moeten zijn op hun uitgaven en mogelijk maatregelen moeten nemen. Ook de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Net als bij andere gemeenten komen onze financiën onder druk te staan met als gevolg sterke begrenzings van financiële middelen. Daarom deze brief als winstwaarschuwing en tevens de oproep om geen nieuwe beleidsvoornemens te begroten.</p> <p>We verwachten van alle gemeenschappelijke regelingen waar wij als gemeente Nuenen aan deelnemen dat ook zij pas op de plaats maken. Dit betekent dat wij u vragen met een kritische blik te kijken naar de begroting 2026 en verder terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens. Concreet betekent dat ook dat wij ervan uitgaan dat dekking van eventueel nieuw beleid van de gemeenschappelijke regelingen wordt</p>	Ravijnjaar 2026: zie antwoord bij Eersel.

	gevonden binnen de eigen begroting. Natuurlijk respecteren wij de afspraken over loon- prijsindexatie en kan de huidige systematiek worden voortgezet	
Oirschot	De raad heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2025.	
Reusel-De Mierden	<p>In deze tijd van het jaar zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen volop bezig met de begroting voor komend jaar en de meerjarenramingen voor de drie daaropvolgende jaren. Daarin spelen tal van inhoudelijk vraagstukken, welke financieel worden vertaald. Wij onderschrijven het belang van de samenwerking tussen gemeenten en we herkennen de opgaven waar we gezamenlijk voor staan. De realiteit is echter ook dat gemeenten te maken hebben met sterk teruglopende inkomsten uit het gemeentefonds, waardoor ingrijpende bezuinigingsoperaties niet te voorkomen zijn. Aanvullend op ingediende zienswijzen inzake de door u aangeleverde begroting 2025-2028 geven wij u daarom graag de volgende aandachtspunten mee voor het opmaken van de definitieve begroting:</p> <p>Financiële mogelijkheden zijn begrensd</p> <p>Binnen de gemeenten piept en kraakt het. Naast de bovengemeentelijke opgaven zijn ook de lokale opgaven omvangrijk. De gemeentelijke financiën komen de komende jaren onder druk te staan, met als gevolg sterke begrenzingen van de financiële middelen. Dat zal zijn invloed gaan hebben op de gemeentelijke ambities, maar óók op de ambities die we via gemeenschappelijke regeling in gezamenlijkheid hebben. We begrijpen dat er druk staat op het realiseren van de ambities, gezien de knelpunten die we ervaren op allerlei terreinen. Tegelijkertijd is duidelijk dat op de gemeenten de noodzaak afkomt om te schrappen in wat we doen en dus om te prioriteren. Kort gezegd: we willen met elkaar meer dan dat we kunnen. We kunnen niet anders dan de tering naar de nering zetten.</p> <p>Dit betekent dat wij ervan uitgaan dat een stijging van de gemeentelijke bijdrage, welke uitgaat boven de prijsindexcijfers niet zal voorkomen. Waar mogelijk moet gestreefd worden naar een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2025. Ons dringende verzoek aan uw bestuur is dan ook om erkenning te geven aan deze problematiek en in het jaarprogramma 2025 en de daarop volgende jaarprogramma's recht te doen aan wat we daadwerkelijk kunnen. Hiervoor is het nodig om te temporiseren binnen de verschillende</p>	<p>Financiële mogelijkheden/bezuinigingen: zie antwoord bij Eersel.</p> <p>Indexering: zie antwoord bij Eindhoven.</p>

	<p>programma's. Dat doet niets af aan onze gezamenlijke ambities, maar het grijpt wel in op de doorlooptijden van ontwikkelingen en in nieuwe beleidsontwikkelingen, hoe wenselijk die in de basis ook mogen zijn.</p> <p>Capaciteitsmogelijkheden zijn begrensd</p> <p>De financiële begrenzingsen waar we als gemeenten tegenaan moeten werken, hebben ook tot gevolg dat er geen ruimte meer is om de capaciteit uit te breiden. Ook in die zin verwachten wij dat gemeenschappelijke regelingen daar rekening mee houden. Het verleggen van taken, zowel van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen als omgekeerd, is dan ook geen oplossing. Ook hierbij pleiten wij dus een "pas op de plaats". Het kan niet anders dan dat we "samen trap op en trap af" gaan. Als we inderdaad het tempo naar beneden bijstellen, dan moet het mogelijk zijn om hier "winst" in te behalen. Natuurlijk moeten de basistaken door kunnen gaan, maar zullen we voor het overige samen keuzes moeten maken.</p> <p>Uitvoeringskracht</p> <p>Tal van belangrijke ontwikkelingen in onze regio, in Nederland en wereldwijd zijn van invloed op het gemeentelijke en intergemeentelijke doen en laten. Daar hebben we gezamenlijk onze handen vol aan. We mogen het niet laten gebeuren dat we onze financiële mogelijkheden en onze capaciteitsproblematiek als het ware veronachtzamen en daarmee de uitvoeringskracht die we gezamenlijk hebben, nog verder inperken. Want dát is een reëel risico als we hoger willen springen dan onze financiële en personele polsstokken toelaten.</p>	
Someren	<p>Wij verzoeken het Algemeen Bestuur van de GGD om zowel met de begrotingswijziging 2024 als de ontwerp programmabegroting 2025 in te stemmen.</p> <p>Vanaf 2026 zullen gemeentes moeten bezuinigen, omdat zij flink gekort worden op de Algemene Uitkering van het Rijk. Het uit te voeren takenpakket vanuit het Rijk blijft echter ongewijzigd. Wij verzoeken de Gemeenschappelijke Regelingen hier rekening mee te houden bij hun wensen en ambities die opgenomen worden in de conceptbegroting van 2026. Ook verzoeken wij de Gemeenschappelijke Regeling voor 2026 om met concrete voorstellen te komen voor punten waarop de kostenstijgingen omgebogen kunnen worden of</p>	<p>Financiële mogelijkheden/bezuinigingen: zie antwoord bij Eersel.</p> <p>Prijsindexering: zie antwoord bij Asten.</p>

	<p>met punten waarop bezuinigd zou kunnen worden. Dit door inzichtelijk te maken welke bovenwettelijke taken er open staan voor heroverweging, zodat de raad van de gemeente Someren een weloverwogen besluit kan nemen over kostenbesparingen op de Gemeenschappelijke Regelingen indien dat voor de begroting van 2026 nodig blijkt. Verder gaan wij ervan uit dat de gehanteerde indexering van gemeenschappelijke regeling niet hoger is dan de prijsindexering die gemeentes gaan ontvangen van het Rijk.</p> <p>Tevens heeft u de basisinfrastructuur voor Covidbestrijding doorgetrokken in de begroting 2025, echter is het nog onzeker of u hiervoor ook na 2024 financiering vanuit het rijk ontvangt. Wij gaan er vanuit dat u dit meeneemt in uw bedrijfsvoering en uw bedrijfsvoering tijdig aanpast indien u hier na 2024 geen financiering vanuit het rijk meer voor ontvangt.</p>	
Son en Breugel	De raad heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de ontwerp programmabegroting 2025.	
Veldhoven	<p>In uw aanbiedingsbrief geeft u aan de index over 2025 mogelijk te herzien wanneer deze lager is dan de index die nu is verwerkt, in combinatie met de CAO-ontwikkeling. Wij juichen dit toe. Zeker omdat de inflatie in 2025 mogelijk lager gaat uitvallen. U geeft aan de begroting te wijzigen als het verschil materieel is. Wij dringen erop aan om bandbreedtes af te spreken die aangeven wanneer het verschil materieel is.</p> <p>Verder kunnen wij instemmen met uw begroting.</p> <p>Wij maken hierbij wel de opmerking dat de GGD de ontwikkeling in de regio, de schaalsprong, en de maatschappelijke uitdagingen moet kunnen volgen.</p>	<p>Indexering: zie antwoord bij Eindhoven.</p> <p>Schaalsprong: zie antwoord bij Geldrop Mierlo.</p>
Valkenswaard	<p>De gemeenteraad van Valkenswaard constateert dat de Ontwerp Programmabegroting 2025 een actualisering van de begroting 2024 is, waarin enkele ontwikkelingen zijn verwerkt, namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een raming van de algemene index in 2025 voor loonkosten en materiele kosten van 5,9% en een correctie op de index 2024 (1,38%) als gevolg van de CAO/SGO 2024. • De voortzetting van de basisinfrastructuur voor Covid-19. • Een raming van het volume contracttaken Publieke Gezondheid voor gemeenten. • De programmabegroting voor 2025 geeft de raad reden tot het maken van de volgende opmerkingen 	<p>Financiële mogelijkheden/bezuinigingen: zie antwoord bij Eersel.</p> <p>Aanbesteding arrestantenzorg: zie antwoord bij Cranendonck.</p>

	<p>De gemeentelijke financiën komen de komende jaren onder druk te staan. Dat zal als gevolg hebben dat wij de grenzen van de mogelijkheden bereiken. Als gemeente zien wij de noodzaak op ons afkomen om te schrappen in wat wij doen en dus om te prioriteren. Kortgezegd: we willen wel maar we kunnen niet alles meer. Wij moeten de tering naar de nering zetten.</p> <p>Wij verzoeken daarom het dagelijks bestuur van de GGD Brabant Zuidoost dringend om erkenning te geven aan deze problematiek en actief te zoeken naar besparingsmogelijkheden bij de GGD Brabant Zuidoost. Besparen is mogelijk door dingen niet te doen of pas later en dus te temporiseren. Dat geldt voor taken maar ook voor het invullen van vacatures of inhuren van externen. We verwachten van u vooral met betrekking tot de niet- wettelijke taken een kritische houding. We beoordelen ook aspecten o.b.v. ons eigen beleid en of andere organisaties lokaal of anders ook al bezig zijn met deze taken. De noodzaak zal nog niet zo groot zijn voor 2025, maar wij gaan ervanuit dat u wel besparingsvoorstellen doet in de begroting voor 2026.</p> <p>De gemeenteraad van Valkenswaard hecht er aan dat bezuinigingen nooit ten koste mogen gaan van de gezondheid van onze inwoners. Maar nu het nog kan verzoeken wij u echt tijdig te zoeken naar de mogelijkheden om te besparen.</p> <p>Ook wil de raad op de hoogte blijven van de ontwikkelingen m.b.t. de aanbesteding van arrestantenzorg.</p>	
Waalre	<p>De gemeenteraad van Waalre spreekt haar zorg uit over de oplopende kosten van de verbonden partijen en het beslag dat zij leggen op de gemeentebegroting. Onze gemeentelijke bijdragen aan de verbonden partijen zijn veelal op basis van een inwonersbijdrage. In onze afspraken met elkaar indiceren we die en voeren we prijsstijgingen door. De laatste tijd zien we echter dat er steeds meer andere redenen opgevoerd worden vanuit de verbonden partijen om de inwonersbijdrage te verhogen. Ook zien wij dat we reserveringen die we maken voor het ene doel ingezet worden om andere zaken te financieren. Waalre stemt hier niet langer mee in.</p>	<p>In de ontwerpbegroting 2025 is de indexering verwerkt op basis van een raming. We hebben afgesproken dat wanneer de werkelijke kostenstijging substantieel lager zal uitvallen, dan waarvan in de begroting is uitgegaan, de extra middelen teruggaan naar gemeenten. In de ontwerpbegroting 2025 van de GGD is er geen andere reden voor ophoging van de inwonersbijdrage dan indexering. In het verleden</p>

Brabant-Zuidoost

		<p>heeft de GGD van onze gemeenten extra geld gekregen om de informatieveiligheid, het archiefbeheer en het risicomanagement op orde te brengen. Daar zijn hele goede redenen voor. Die extra middelen worden alleen daarvoor ingezet.</p>
--	--	--